

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, 23.12.2019 r.

PK I BP 024.4.2019

Zalecenia Prokuratora Generalnego
w sprawie zasad postępowania
w przypadkach pozostawienia dziecka w tzw. „oknie życia”

W związku z pojawiającymi się wątpliwościami co do sposobu postępowania w przypadkach uzyskania przez prokuratorów informacji o pozostawieniu dzieci w tzw. „oknach życia”, które to „okna życia” pomimo ich wieloletniego funkcjonowania w praktyce nie doczekały się dotąd zinstytucjonalizowania, a tym samym normujących ich działalność regulacji prawnych

- działając na podstawie art. 13 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze -

w celu zapewnienia prawidłowego postępowania prokuratorów w takich przypadkach, zalecam, co następuje.

1. Zachowania polegające na pozostawieniu dziecka w „oknie życia” nie stanowią ataku na dobro prawne chronione przez art. 210 § 1 k.k. Pozostawienie dziecka (noworodka) w „oknie życia” nie jest bowiem desygnatem „porzucenia”, które obejmuje umyślne zachowanie polegające na faktycznym opuszczeniu dziecka, połączonym

z zaprzestaniem troszczenia się o nie i bez zapewnienia mu opieki ze strony innych osób. Do istoty „porzucenia” należy zatem pozostawienie osoby, do roztoczenia opieki nad którą sprawca był zobligowany, własnemu losowi, przy czym chodzi tu nie tylko o zaniechanie sprawowania opieki nad osobą małoletnią lub nieporadną, lecz także o równoczesne niezapewnienie udzielenia jej natychmiastowego wsparcia ze strony innej osoby. Tym samym opuszczenie osoby, o której mowa w art. 210 § 1 k.k., w warunkach zagwarantowanego przejęcia opieki nad nią przez osoby prowadzące „okno życia” nie wyczerpuje znamion przestępstwa porzucenia.

2. Uzyskanie z przekazów medialnych informacji o pozostawieniu dziecka w „oknie życia”, w sytuacji braku danych wskazujących na to, że dziecko takie pokrzywdzone zostało wskutek popełnienia na jego szkodę przestępstwa, nie uzasadnia podejmowania przez prokuratora z urzędu czynności procesowych w sprawie o czyn z art. 210 § 1 k.k.

3. W razie otrzymania zawiadomienia o pozostawieniu dziecka w „oknie życia”, z którego nie wynika, że na szkodę małoletniego lub innej osoby popełnione zostało jakiegokolwiek inne aniżeli określone w art. 210 § 1 k.k. przestępstwo, należy co do zasady odmówić wszczęcia dochodzenia. W takim przypadku informację o pozostawieniu dziecka w „oknie życia” prokurator powinien przekazać właściwemu sądowi opiekuńczemu.

4. Jeżeli uzyskane przez prokuratora informacje, w tym przekazane przez podmiot prowadzący „okno życia” lub inne instytucje w wykonaniu obowiązku wynikającego z art. 304 § 2 k.p.k., uprawdopodobniają popełnienie na szkodę dziecka przestępstwa, w szczególności z użyciem przemocy, należy niezwłocznie zainicjować postępowanie sprawdzające, a w przypadku ich potwierdzenia - wszcząć postępowanie przygotowawcze oraz - w razie potrzeby - podjąć działania zmierzające do ustalenia tożsamości dziecka i jego rodziców.

5. W przypadku wszczęcia postępowania karnego, o którym mowa w pkt. 4, należy wnikliwie rozważyć potrzebę poinformowania o tym prokuratora nadrzędnego - stosownie do treści § 70 ust. 1 *Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury*.

6. W sytuacji, gdy z pozostawieniem dziecka w „oknie życia” nie jest związane jakiegokolwiek naruszenie prawa, co do zasady brak podstaw do podejmowania przez prokuratora aktywności w ramach pozakarnej działalności. Do zainicjowania i realizacji czynności związanych z ochroną prawną takiego dziecka oraz nadaniem mu tożsamości prawnej zobligowani są bowiem przede wszystkim: podmiot, który sprawuje bieżącą pieczę nad dzieckiem (art. 112¹ § 1 k.r.o.), sąd opiekuńczy oraz kierownik urzędu stanu cywilnego (art. 20 ust. 1 i art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego).

7. Prokurator powinien rozważyć zgłoszenie udziału, a w razie jego zgłoszenia - aktywnie uczestniczyć w postępowaniu związanym z uregulowaniem sytuacji prawnej dziecka pozostawionego w „oknie życia”, jeżeli sąd opiekuńczy, uznając jego udział za potrzebny, zawiadomi go o tym zgodnie z art. 59 k.p.c.

8. W przypadku udzielania mediom informacji o sprawach związanych z pozostawieniem dziecka w „oknie życia”, komunikaty należy formułować tak, aby nie prowadziły do stygmatyzacji ani takiego dziecka, ani osoby, która w „oknie życia” je pozostawiła.

Niniejsze zalecenia przekazuję podległym prokuratorom do wiadomości i stosowania.

PROKURATOR GENERALNY

Zbigniew Ziobro